

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marek Pietruszyński

SSN Barbara Skoczowska

w sprawie **K. P.**

oskarżonego z art. 286 § 1 k.k. i innych

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 14 maja 2025 r. kasacji obrońcy skazanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z dnia 10 lipca 2024 r., sygn. VIII AKa 38/23,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 25 października 2021 r., XII K 152/14,

1. na podstawie art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. uchyla w całości, to jest wobec K. P. i R. B. zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym;

2. zwraca K. P. uiszczoną opłatę od kasacji w kwocie 750 zł;

3. kosztami postępowania kasacyjnego obciąża Skarb Państwa.

Marek Pietruszyński

Małgorzata Gierszon

Barbara Skoczowska

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 10 lipca 2024 r., VIII AKa 38/23, Sąd Apelacyjny w Warszawie utrzymał w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z 25 października 2021 r., XII K 152/14, skazujący K. P. i R. B. za zarzucane im przestępstwo z art. 286 §1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zb. z art. 270 §1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 12 k.k. m.in. na kary po roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania na okres lat trzech.

Kasację od tego wyroku wywiódł obrońca skazanego K. P. podnosząc w oparciu o przepis art. 523 § 1 k.p.k. zarzut rażącego naruszenia prawa procesowego, mającego istotny wpływ na wynik sprawy, tj.

1. art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP poprzez udział w składzie sądu apelacyjnego trzech sędziów, którzy zostali nienależycie obsadzeni, z uwagi na powołanie przez KRS ustanowioną w trybie ustawy z 8 grudnia 2017 r., po bezprawnym skróceniu kadencji poprzedniej Rady, co spowodowało wydanie wyroku przez Sąd, który ze względu na sposób wyłonienia nie spełniał warunku niezależności i bezstronności, co z kolei stanowi bezzwzględną przyczynę odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., albowiem wyroki wydane z udziałem neo-sędziów nie spełniają kryteriów sądu bezstronnego i niezawisłego, ustanowionego ustawą, a prawo dostępu do niezależnego sądu gwarantuje obywatelom Konstytucja i prawo europejskie;
2. art. 433 § 2 k.p.k., art. 437 § 1 i 2 k.p.k., art. 438 pkt 2, 3 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 2 k.p.k. w zw. z art. 9 k.p.k., art. 5 § 2 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 167 k.p.k., art. 170 § [1] pkt 2 i 3 k.p.k., art. 193 k.p.k. i art. 424 § pkt 1 k.p.k., tj. nietrafnej kontroli instancyjnej wyroku sądu okręgowego poprzez bezzasadne nieuznanie zarzutów apelacyjnych naruszenia art. 5 § 2 k.p.k. i art. 7 k.p.k., wyciągnięcie niewłaściwego wniosku z własnych stwierdzeń dotyczących zakresu obowiązywania zasady in dubio pro reo, bezzasadne powielenie błędnego przekonania sądu I instancji o sprawstwie skazanego i współoskarżonego R. B., a w szczególności, że to oni byli użytkownikami określonych kont na komunikatorach G. i T. i byli w stanie sami zainstalować

te komunikatory na służbowych komputerach, błędne uznanie za dowodowe wartościowe wyników audytu i kontroli wewnętrznej, przeprowadzonej przez świadka M. K., błędne uznanie, że najważniejsze dowody w sprawie przemawiają na niekorzyść skazanego, bezzasadne zaaprobowanie oddalenia przez sąd I instancji wniosku dowodowego zgłoszonego przez skarżącego na rozprawie 14 grudnia 2016 r. oraz nienależyte i niezrozumiałe uzasadnienie wyroku sądu odwoławczego.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie w całości wyroku instancyjnego i poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania względnie o uchylenie w całości wyroku Sądu Apelacyjnego i przekazanie sprawy sądowi II instancji do ponownego rozpoznania. W odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniesiona w niniejszej sprawie przez obrońcę skazanego K. P. kasacja okazała się oczywiście zasadna z powodu jej pierwszego zarzutu.

Zgodnie z pkt. 2 uchwały połączonych Izb Sądu Najwyższego: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20 (OSNK 2020, z. 2, poz. 7), „nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. albo sprzeczność składu sądu z przepisami prawa w rozumieniu art. 379 pkt 4 k.p.c. zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego w sądzie powszechnym lub wojskowym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2027 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3), jeżeli wadliwość procesu powołania prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej (KPP – uwaga SN) oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (EKPC – uwaga SN)”.

Uchwała ta, stanowiąc zasadę prawną, wiąże wszystkie składy orzekające Sądu Najwyższego [art. 87 § 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 622 – dalej w tekście uSN], a odstąpienie od niej, do czego

w tym wypadku dotychczas nie doszło, może nastąpić wyłącznie w trybie przewidzianym w art. 88 § 2 uSN.

Sąd Najwyższy konsekwentnie staje na stanowisku, że nic w tym względzie nie zmienia wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 kwietnia 2020 r., sygn. akt U 2/20, OTK-A 2020, poz. 61 (por. m.in.: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 5 kwietnia 2022 r., III PZP 1/22; uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22 (OSNK 2002, z. 6, poz. 22)). Jak słusznie podkreśla się w orzecznictwie, wyrok ten „wykracza poza zawarty w art. 188 Konstytucji katalog orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego, które z mocy art. 190 ust. 1 Konstytucji uzyskują moc powszechnie obowiązującą. Wyrok ten nie uzyskał zatem mocy powszechnie obowiązującego orzeczenia i co oczywiste nie mógł uchylić uchwały 3 Izb SN (BSA 1-4110-1/20), ani przesądzić o jej obowiązywaniu. Stanowić mógł zatem jedynie wyraz określonego i niewiążącego poglądu prawnego tego organu (...)” [zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2022 r., I KO 79/21 i I KO 80/21; z dnia 18 stycznia 2023 r., IV KZ 59/21; a także wyroki Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 2023 r., V KK 17/12; z dnia 14 czerwca 2023 r., II KK 489/21].

Wykładnia art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. zawarta w uchwale trzech Izb została następnie potwierdzona w powołanej już wyżej uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22. Z orzeczenia tego wynika, iż „brak podstaw do przyjęcia *a priori*, że każdy sędzia sądu powszechnego, który uzyskał nominację w następstwie brania udziału w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa po 17 stycznia 2018 r., nie spełnia minimalnego standardu bezstronności i każdorazowo sąd z jego udziałem jest nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Taka sytuacja zachodzi jedynie w stosunku do sędziów Sądu Najwyższego, którzy otrzymali nominacje w takich warunkach”. Jednocześnie we wspomnianej uchwale z dnia 2 czerwca 2022 r. Sąd Najwyższy uznał, że Krajowa Rada Sądownictwa ukształtowana w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw nie jest organem tożsamym z organem konstytucyjnym, którego skład i sposób wyłaniania reguluje Konstytucja RP, w szczególności w art. 187 ust. 1.

W tym względzie istotne jest również stanowisko Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, który w wyroku Wielkiej Izby z dnia 15 marca 2022 r. w sprawie *Grzęda przeciwko Polsce* (skarga nr 43572/18) przyjął, że „[...] cały ciąg wydarzeń w Polsce [...] wyraźnie wskazuje na to, że kolejne reformy sądownictwa miały na celu osłabienie niezawisłości sędziowskiej, poczynawszy od poważnych nieprawidłowości w wyborze sędziów Trybunału Konstytucyjnego w grudniu 2015 r., poprzez przebudowę KRS i utworzenie nowych izb w Sądzie Najwyższym, po rozszerzenie kontroli Ministra Sprawiedliwości nad sądami i zwiększenie jego roli w zakresie odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów” (pkt 348 wyroku według tłumaczenia na język polski dostępnego w bazie orzeczeń ETPCz HUDOC). Stanowisko to podtrzymał następnie Trybunał w wyroku z dnia 23 listopada 2023 r., *Wałęsa przeciwko Polsce* (skarga 50849/21).

W przywołanej już uchwale Sądu Najwyższego w sprawie I KZP 2/22 wskazano ponadto, że „Najistotniejszym skutkiem dopuszczenia do funkcjonowania, w przestrzeni obejmującej swoim zasięgiem proces nominacyjny sędziego, organu powołanego w sposób sprzeczny z Konstytucją RP, jest obalenie funkcjonującego dotąd *in gremio* i *a priori* domniemania niezawisłości tak powołanego sędziego. Nie istnieje ono już w stosunku do kandydatów, którzy przystąpili do konkursów sędziowskich po dniu 17 stycznia 2018 r. Nie oznacza to samo w sobie stwierdzenia ich stronniczości, lecz nie ma wobec opisanego wyżej «skażenia» procesu nominacyjnego, możliwości prostego odwołania się do tego domniemania”. Oznacza to, że brak bezstronności i niezawisłości sądu, w składzie którego zasiadał sędzia sądu powszechnego, który uzyskał nominację w wadliwym procesie przed Krajową Radą Sądownictwa od 17 stycznia 2018 r., należy ustalić *in concreto*.

Podkreślenia wymaga, że nie stanowią podstawy do zmiany stanowiska wyrażonego w powołanych wyżej orzeczeniach Sądu Najwyższego twierdzenia zawarte w szeregu innych orzeczeń Sądu Najwyższego, w których zakwestionowano moc wiążącą uchwały połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., czy też uznano, że rozpatrywanie kwestii nienależytej obsady sądu powszechnego stanowi oczywiste i rażące naruszenie art. 42a § 3 - § 14 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. Dz. U. 2024, poz. 334 ze zm. – dalej u.s.p.) i art. 7 w zw. z art. 87 Konstytucji RP, skutkujące jednocześnie

pozbawieniem testowanego sędziego prawa do właściwego rzeczowo i miejscowo sądu ustanowionego ustawą oraz pozbawieniem prawa do skutecznego środka odwoławczego, a nadto pozbawieniem prawa oskarżonego do rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie – co stanowi oczywiste i rażące naruszenie art. 45 ust. 1 i art. 78 Konstytucji RP oraz art. 6 ust. 1 i art. 13 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (tak m.in. w postanowieniu z dnia 7 sierpnia 2024 r., I KZ 34/24). Orzeczenia te wydane zostały przez Sąd Najwyższy w składach z udziałem osób powołanych na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie przepisów ustawy o KRS z 2017 r., dotknięte więc są uchybieniami z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. (nienależyta obsada sądu) lub z art. 379 pkt 4 k.p.c. (sprzeczność z składem sądu z przepisami prawa) – zob. pkt 1 uchwały połączonych Izb z dnia 23 stycznia 2020 r. Nadto, co do składów Sądu Najwyższego z udziałem tak powołanych sędziów wypowiadał się już wielokrotnie Europejski Trybunał Praw Człowieka [poza powołanymi już w tym uzasadnieniu wyrokami: z dnia 15 marca 2022 r., w sprawie *Grzęda przeciwko Polsce* i z dnia 23 listopada 2023 r., *Wałęsa przeciwko Polsce*, również w wyrokach: z dnia 22 lipca 2021 r., w sprawie *Reczkowicz przeciwko Polsce* (skarga nr 43447/19), z dnia 8 listopada 2021 r., *Dolińska-Ficek i Ozimek przeciwko Polsce* (skargi nr 49868/19 i 57511/19), z dnia 3 lutego 2022 r., *Advance Pharma sp. z o.o. przeciwko Polsce* (skarga nr 1469/20), każdorazowo stwierdzając, że składy te nie stanowiły „sądu ustanowionego ustawą” w rozumieniu art. 6 ust. 1 EKPC. Szczególne znaczenie ma przy tym orzeczenia z dnia z dnia 23 listopada 2023 r., w sprawie *Wałęsy*, gdyż stwierdziło wadę systemową sposobu powoływania sędziów z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowane przepisami ustawy o KRS z 2017 r. i co więcej, które zapadło po zmianach w ustawach ustrojowych (u.s.p. i ustawy z dnia 7 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym dokonanych w 2022 r.), wprowadzających tzw. test niezawisłości sędziego.

Mając na uwadze to orzeczenie, Sąd Najwyższy zauważa, że całkowitym pomyleniem pojęć jest również odwoływanie się do zmian ustawowych, które także wielokrotnie w orzeczeniach z kolei Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) oceniane były jako sprzeczne z prawem europejskim [zob. postanowienie z dnia 14 lipca 2021, C-204/21; wyroki z dnia 15 lipca 2021 r., C-791/19; z dnia 21

grudnia 2023 r., C-718/21]. Co więcej, czym innym jest niewątpliwie badanie statusu konkretnych sędziów w oparciu o powołane wyżej przepisy u.s.p., czy też u.S.N. – art. 29 § 5 i nast., a czym innym prowadzona przez Sąd Najwyższy kontrola kasacyjna zapadłego orzeczenia, w tym również w kontekście nienależytej obsady sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., którą to kontrolę sąd kasacyjny zobligowany jest przeprowadzić również z urzędu, a więc niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów oraz wpływu uchybienia na treść zaskarżonego orzeczenia.

Przystępując do przeprowadzenia testu niezależności i bezstronności sądu (podkreślenie SN), a nie sędziego, w kontekście ewentualnego zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., należy mieć na względzie szereg okoliczności. Oprócz wadliwości samego procesu nominacyjnego sędziego, istotną rolę w tej ocenie powinny odgrywać m.in.: równoczesność (lub zbliżony czas) uruchomienia drogi awansowej z objęciem ważnego stanowiska w administracji sądowej w drodze arbitralnej decyzji Ministra Sprawiedliwości, utajnienie obrad KRS w zakresie danej kandydatury, jednoznacznie negatywna opinia zgromadzenia ogólnego sędziów, porównanie osiągnięć zawodowych kandydata z doświadczeniem zawodowym i poparciem środowiska dla kontrkandydatów, fakt uzyskania nominacji na stanowiska funkcyjne pozostające w dyskrecyjnej kompetencji władzy politycznej, udział w pracach gremiów powiązanych z władzą polityczną, wykonywanie określonych zadań lub funkcji na podstawie arbitralnych decyzji władzy politycznej, co obejmuje również tzw. delegacje ministerialne, dodatkowe zatrudnienie w jednostkach bezpośrednio podporządkowanych władzy politycznej, charakter sprawy, do której rozstrzygnięcia ukształtowano dany skład sądu, a także działalność publiczna i wypowiedzi danego sędziego, wykraczające poza gwarantowane przez Konstytucję ramy udziału w debacie publicznej, a wskazujące na zaangażowanie w realizację określonych celów politycznych władzy wykonawczej (zob. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 19 października 2022 r. II KS 32/21, z dnia 30 maja 2023 r., II KK 23/22 i z dnia 26 września 2023 r., II KK 288/23).

W badanej sprawie wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie został wydany w składzie: SSA X. Y., SSA X.1 Y.1 i SSA X.2 Y.2.

Mając na uwadze powyższe zauważyć należy, że każda z wymienionych wyżej sędzi została powołana na zajmowany – w chwili orzekania w tej sprawie – urząd na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy o KRS z 2017 r., te okoliczności obligowały Sąd Najwyższy do przeprowadzenie testu niezawisłości i bezstronności Sądu odwoławczego w oparciu o kryteria określone w powołanych już wyżej uchwałach Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. i z dnia 2 czerwca 2022 r., z uwzględnieniem wskazań ETPCz zawartych w wyroku Wielkiej Izby ETPCz z dnia 1 grudnia 2020 r. (skarga nr 26374), w sprawie *Guðmundur Andri Ástráðsson* przeciwko Islandii.

Należy w tym miejscu skonstatować, że w odniesieniu do trzech wymienionych wyżej sędzi zostały już przeprowadzone przez Sąd Najwyższy w szeregu spraw postępowania, których celem było ustalenie czy składy sądów z ich udziałem, w konkretnych okolicznościach, można było uznać za spełniające standard niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, art. 47 KPP oraz art. 6 ust. 1 EKPC.

Postępowania te, w odniesieniu do sędzi X. Y., X.1 Y.1 i X.2 Y.2, dały wobec każdej z nich wynik negatywny.

Ustalenia te znalazły swoje odzwierciedlenia m.in. w uzasadnieniach:

1. w przypadku sędzi X. Y., wyroków: z dnia 21 listopada 2023 r., II KK 469/22; z dnia 21 grudnia 2023 r., II KK 287/23; z dnia 17 stycznia 2024 r., II KK 614/22 i II KK 627/23; z dnia 31 stycznia 2024 r., II KK 124/23; z dnia 8 lutego 2024 r., II KK 296/23; z dnia 22 lutego 2024 r., II KK 289/23; z dnia 5 marca 2024 r., II KK 35/23; z dnia 8 maja 2024 r., II KO 4/24; z dnia 14 maja 2024 r., II KK 589/22; z dnia 20 listopada 2024 r., II KK 231/24;
2. w przypadku sędzi X.1 Y.1, wyroków: z dnia 5 marca 2024, II KO 171/23; dnia 5 marca 2024 r., II KK 35/23; z dnia 13 marca 2024 r., II KO 151/23; wyrok z dnia 15 maja 2024, II KK 58/24;
3. w przypadku sędzi X.2 Y.2, wyroków: z dnia 5 marca 2024 r., II KK 35/23; z dnia 10 kwietnia 2024 r., II KO 13/24; z dnia 16 maja 2024 r., II KK 523/23; postanowienia z dnia 16 kwietnia 2024 r., II KO 20/24.

W oparciu o ustalone w powołanych wyżej orzeczeniach bezsporne fakty nietrudno zaobserwować systemową zależność pomiędzy przyłączeniem się przez

każdą z tych sędzi do realizacji antykonstytucyjnych zmian ustrojowych, a przyspieszeniem ich karier zawodowych z ominięciem standardowego ich przebiegu. Każde z omawianych w niniejszym orzeczeniu działanie legitymizujące naruszenia prawa dokonane przez ówczesnych przedstawicieli władzy ustawodawczej i wykonawczej było równoznaczne z osiągnięciem przez podejmujących je sędziów nie tylko realnych korzyści osobistych w postaci awansów na kolejne stanowiska sędziowskie, otrzymywaniem szeregu funkcji i zajęć, w tym prowadzenie szkoleń, co łączy się z dodatkowym wynagrodzeniem, a równoczesnym zmniejszeniem przydziału spraw tym sędziom, a które muszą być rozpoznawane przez innych sędziów, którzy zostają nadmiernie obciążeni. Nie można również nie zauważyć, że awanse, w tym delegacje, sędziów korzystających z przyspieszonej, ale całkowicie niezasadnej i niezgodnej z prawem, ścieżki awansowej prowadzą niejednokrotnie do zakłóceń, a nawet dezorganizacji pracy nie tylko w ich sądach macierzystych.

Trzeba przy tym zaznaczyć, że wszystkie te osoby uczestniczyły w wadliwej procedurze przed Krajową Radą Sądownictwa w sytuacji, w której nie tylko środowiska prawnicze w Polsce sygnalizowały wątpliwości konstytucyjne, ale już wówczas, gdy sądy międzynarodowe notorycznie stwierdzały tę wadliwość (począwszy od wyroku TSUE [Wielka Izba] z dnia 19 listopada 2019 r., w połączonych sprawach C-585/18, C-624/18 i C-625/18). Działania tych sędziów stanowiły zatem działanie w złej wierze, ponieważ przyczynili się z pełną świadomością do destrukcji wizerunku wymiaru sprawiedliwości w Polsce. Gdyby nie taka postawa sędziów, w tym orzekających w niniejszej sprawie w postępowaniu odwoławczym, Polska nie znajdowałaby się obecnie w sytuacji paraliżu konstytucyjnego.

Jak trafnie zauważył to Sąd Najwyższy w powołanym już wyżej wyroku z dnia 5 marca 2024 r., II KK 35/23, uchylającego na podstawie art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. wyroki Sądu Apelacyjnego w Warszawie oraz Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie wydane m.in. z udziałem w składach orzekających sędzi X. Y. i sędzi X.2 Y.2: „omawiane okoliczności związane z postawą poszczególnych sędziów jedynie potwierdzają, że wszystkie zagrożenia wskazywane w uchwale połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. ziściły się. Systemowe uzależnienie wyboru większości członków Krajowej Rady Sądownictwa od władzy ustawodawczej

doprowadziły do sytuacji, w której większość osób udzielających poparcia sędziom zgłaszającym w 2018 r. swoje kandydatury na członków Krajowej Rady Sądownictwa nie tylko same kandydowały do KRS, ale w sposób całkowicie oderwany od stażu pracy i jej merytorycznej oceny bardzo szybko awansowały, a w dodatku z pominięciem poszczególnych szczebli kariery sędziowskiej. (...) Sąd Najwyższy w tym miejscu nie uznaje, by osoby, które przyłączyły się do destrukcyjnych działań względem wymiaru sprawiedliwości, a które niebywale prędko awansowały oraz zdobyły dodatkowe funkcje kierownicze, nie są *a limine* przygotowane merytorycznie do zajmowania tych stanowisk. Chodzi jednak o to, by awanse te osiągnęte były nie ze względu na poparcie władzy politycznej oraz uzależnienie od poszczególnych organów lub osób, ale w ramach transparentnego trybu gwarantującego systemowo brak wpływu politycznego na wybór sędziów. Należy jednocześnie raz jeszcze podkreślić, że skutkiem ustalenia powyższych okoliczności jest przesądzenie o braku spełnienia kryterium niezależności i bezstronności sądu z udziałem danego sędziego, nie zaś kwestionowanie nominacji sędziego”.

Reasumując, udział w składzie orzekającym Sądu Apelacyjnego w Warszawie wskazanych w tym uzasadnieniu sędzi, skutkował – na etapie postępowania odwoławczego – wystąpieniem uchybienia mającego postać bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Implikowało to uchylenie zaskarżonego wyroku sądu *ad quem*, niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów oraz wpływu uchybienia na treść tego orzeczenia oraz przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi odwoławczemu. Skazany Michał Janek ma bowiem prawo do przeprowadzenia wobec jego osoby postępowania karnego spełniającego kryterium „rzetelnego procesu” w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP i art. 6 ust. 1 EKPC, a więc procesu przeprowadzonego przez „sąd ustanowiony na podstawie przepisów prawa”.

Konieczne było uchylenie całego wyroku, także w odniesieniu do drugiego z oskarżonych z uwagi na brzmienie art. 439 k.p.k. Rozpoznanie pozostałych zarzutów kasacji stało się zbędne.

Procedując powtórnie Sąd Apelacyjny rozpozna wniesione w tej sprawie apelacje obrońców oskarżonych zważając, aby nie powielić uchybienia skutkującego wydaniem przez Sąd Najwyższy wyroku kasatoryjnego.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[J.J.]

[r.g.]

Marek Pietruszyński

Małgorzata Gierszon

Barbara Skoczowska